

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 86. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359822784/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Tilkommende har ingen Interesse for ham; thi han har foregrebet det Alt i sin Fantasi, og det Forbigangne har gjort ham gammel, thi han har levet nogle Aarhundreder i sin Tanke. Han har attraaet meget, men intet villet, og jo mere viljeløs han føler sig, des mere udvikles hans Forfængelighed; thi Forfængelighed er altid det Fyld, hvormed de Evne- eller Viljesvage for-gæves søger at udstoppe Hullerne i deres Vilje eller deres Natur-gaver. Han ønsker at elske og at blive elsket; thi han vil bruge Kærligheden som en Styrkedrik for sin Selvfølelse. Han vil opnaa en kraftigere Fornemmelse af sit Værd, stige i sine egne og Andres Øjne gennem en afgjort Triumf og Skandale. Kærlighedens Lykke staar for ham som den: endelig engang at føle sin Vilje, idet han bøjer en anden Vilje ind under sin. Han er ikke af Naturen mere troløs end andre Mænd. Han vil kunne elske mere ømt, handle mere opofrende end mangen Anden. Men for at han nu skulde kunne elske med Troskab, maatte mange Betingelser være anderledes. Han er for ung til ikke overfor en Kvinde at føle mere Nysgerrighed og Æventyrlyst end Elskov, han er for svag og umandig til, selv om han elskede dybt, at kunne bevare denne Følelse uskadt, ifald den møder enstemmig Misbilligelse hos Omverdenen, og fremfor Alt er han trods al sin Forskellighed fra sin Fader altfor meget hans Søn til uden Selvfordobling eller Selvironi at kunne sætte hele sit Væsen paa ét Kort. Han er forskellig fra og lig med Faderen, som det begyndende 19de Aarhundrede var det 18des Modstander og Barn.

Og hvem er saa *hun*? Hun er af Digteren med Flid tegnet saaledes, at Adolphe's Kærlighed til hende, hvor stærk den end er, engang maa vige for Forholdene og Samfundet. For det Første er Adolphe ikke den første Mand hun har elsket, og Samfundets Omdømme har allerede mærket hende, før hun lærer ham at kende; hun er ikke hans Jævnlike i Samfundsstilling, skønt nok i Staa. For det Andet er hun betydeligt ældre end han, altsaa heller ikke hans Jævnlike i Aar. For det Tredje har hun en lidenskabelig, magtelskende Karakter, der kun vilde kunne smelte sammen med hans, ifald Samfundet medvirkede til Sammensmeltningen, men som maa gøre baade ham og hende ulykkelige, hvis Samfundet forhæder ham mod hende.

Eleonore er i det Øjeblik, Adolphe lærer hende at kende, ikke nogen ung og uerfaren Pige, hvem en første Elskov griber.